

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

En del af projektet "Nudging for øget genanvendelse" udført i 2015 af KL for Miljøstyrelsen

Kortlægningen

Denne kortlægning er en del af projektet ”Nudging for øget genanvendelse” under Ressourcestrategien, og viser hvordan de danske kommuner har anvendt nudgingtiltag til at løse forskellige problemstillinger på affaldsområdet.

30 eksempler fundet

Kortlægningen viser, at brugen af nudging er forholdsvis ny på affaldsområdet i Danmark, men at der sker rigtig meget for tiden. Der er identificeret 30 eksempler, som bidrager med forskellige vinkler på, hvordan nudging kan anvendes til at øge udsorteringen, skabe bedre sortering eller mindske henkastet affald.

Eksemplerne er beskrevet ganske kort, og kortlægningen skal således blot fungere som en kilde til inspiration; den kan med fordel læses i sammenhæng med ”Nudging – En guide til miljømedarbejdere”, der er den anden del af projekt ”Nudging for øget genanvendelse”.

Kortlægningen er delt op således, at der først kommer eksempler fra husholdningsaffaldet, og derefter eksempler med henkastet affald.

Hvor og hvornår

Kortlægningen er udført i løbet af 2015. Det findes givetvis nogle eksempler, som ikke er kommet med. Desuden var mange af eksemplerne under udvikling samtidig med at kortlægningen blev udført. Nogle af eksemplerne er derfor ikke beskrevet fyldestgørende, eller effekten af dem var ikke kendt endnu.

Typer af nudges

For at give et bedre overblik har vi opdelt nudging i fire overordnede kategorier. De overlapper på nogle punkter og desuden består tiltag ofte af flere elementer, som både kan være nudges eller andre slags virkemidler. Derfor er mange af eksemplerne beskrevet som tilhørende flere af disse kategorier.

- **Handleanvisende design** – Fysiske indretninger, der lægger op til bestemt adfærd
- **Påmindelse** – Tegn og signaler, der gør det aktuelt og relevant at håndtere affaldet korrekt
- **Social proof** - Normer, behov for spejling i andre, identitet
- **Feedback** - Tilbagemeldinger om værdien eller effekten af egen handling.

Kontakt

Hvis du kender eksempel, der ikke er med i kortlægningen eller har ny informationer om et af de eksempler, vi har med, er du velkommen til at skrive til triv@kl.dk

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

	Projekt	Kommune/ Projektejer	Type affald	Hvor	Nudge type	Hvornår
1	Operation genbrug	Frederiksberg	Husholdnings- affald	Etageboliger	Feedback, Social proof	2014
	Problem der skulle løses: Generelt problem med at beboerne i boligforeningerne på Frederiksberg udsorterede for lidt. Beskrivelse: 100 boligforeninger med i alt 4.235 lejligheder deltog i projektet. Deres restaffald blev tjekket, for at se hvor stort potentialet var for at udsortere mere. Boligforeningerne fik røde, gule og grønne smileyer ud fra, hvor gode de var til at sortere papir, pap, hård plast, metal, glas og elektronik, og en samlet smiley. Med i feedbacken var gode råd til, hvordan de fik sorteret mere og bedre, samt en oversigt over hvor mange af de andre boligforeninger, der havde fået en rød, gul eller grøn samlet smiley. Projektet kørte over 3 runder i 2014, hvor de kunne se, hvordan udviklingen var hos dem. Effekt: De fleste boligforeninger endte med at sortere bedre. 54 % af boligforeningerne fik øget kapacitet til plast, metal, papir, pap eller glas; 11% af boligforeninger fik mindre kapacitet til restaffald. Ingen boligforeninger endte med en samlet rød smiley, og 19 % endte med en samlet grøn smiley. Kontaktperson: Morten Christian Andersen, Frederiksberg Kommune, moan01@frederiksberg.dk Læs mere her: http://genbrug.frederiksberg.dk/operation-genbrug					
2	Affaldslåger	Odense	Restaffald	Etageboliger	Handleanvisende design, Påmindelser	2014
	Problem der skulle løses: Der er to låger til at smide sit husholdningsaffald ind ad. Højre låge blev altid fyldt, venstre brugtes næsten ikke. Beskrivelse: Der blev sat et '1' og et '2'-tal på henholdsvis venstre og højre låge. Det sendte et signal om, at venstre låge er det naturlige sted at starte. Effekt: Uden at tænke over det, begyndte mange at smide deres affald i venstre låge, og viceværten beretter, at lågerne bliver anvendt mere ligeligt nu. Kontaktperson: Sebastian Borum Olsen, /KL.7, sebastian@kl7.dk.					

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

3	Indesorteringsudstyr	Agenda Center Albertslund	Husholdningsaffald	Husholdninger	Handleanvisende design	2014
Problem der skulle løses: Der har ikke været tænkt i, hvordan borgerne skulle sortere indendørs, hvilket har mindsket udsorteringen. Beskrivelse: Projektet havde til formål at udvikle systemer og give inspiration til, hvordan man nemt kan indrette sig indendørs til sortering i 7 fraktioner. 10 testfamilier var med til at udvikle en række forskellige løsninger, der egnede sig til forskellige køkkentyper og individuelle præferencer. På den baggrund lavede Agenda Center Albertslund et inspirationskatalog til, hvordan man nemt selv kan indrette et sorteringssystem i sit køkken. Effekt: Kvalitativ måling af brugertilfredshed og oplevet øget sortering. De fleste var overrasket over, hvor meget de kunne sortere. Kontaktperson: Helene Eskildsen, Agenda Center Albertslund, eskildsen@agendacenter.dk Læs mere her: http://www.agendacenter.dk/wp-content/uploads/2013/10/Inspiration-generel-slut.pdf						
4	Nudging i almene boliger	Odense / Boligsamarbejdet i Odense	Metal, plast og pap	Etageboliger	Handleanvisende design, Påmindelse, Social proof	2014
Problem der skulle løses: Problemer med sortering i de almene boliger, som de mente bedst kunne løses i samarbejde med dem, der bor der. Beskrivelse: De igangsatte et 2 ugers forsøg i 2 opgange - én i hver sin boligforening. Sammen med beboerne fandt de ud af, hvilke udfordringer der var i hverdagen med at få sorteret affaldet. De lavede et system, hvor beboerne fik udleveret små skraldespande med tre forskelligt farvede skraldeposer. Farverne repræsenterede tre fraktioner – metal, plast og pap - og gik igen i de store spande ved de fælles skraldeøer, der står lige nedenfor opgangen. Tavle med mulighed for at vise andre beboere, at man har sorteret, skabte synlighed omkring, at andre sorterer, og fungerede dermed som et social proof. Effekt: De to steder de lavede forsøget, endte der med at blive sorteret med en renhedsprocent på henholdsvis 74 og 88 %. Der blev sorteret mest det sted, hvor der var lås på beholderne Læs mere her: http://www.bf-odense.dk/files/sorteringsforsog/affald_folder.html#p=1						

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

5	Skiltning	Odense	Husholdnings- affald	Etageboliger	Påmindelse Social proof	
	Problem der skulle løses: Beboerne i en almen boligforening henstillede affald og storskrald de forkerte steder. Beskrivelse: Der blev udviklet skilte, hvor symboler og teksten fungerer nudgende på beboernes adfærd. Adfærdselementer: Kendt symbolik i form af 'parkering forbudt' symbol, der hvor beboerne ikke skal stille deres storskrald. Teksten på skiltene, der hvor de gerne må sætte deres storskrald, appellerede til at beboernes uhensigtsmæssige adfærd smitter. Billedet illustrerer desuden, hvordan det er korrekt at stille sit storskrald. Da den hensigtsmæssige adfærd også smitter, påvirker sociale normer folk til at stille deres storskrald korrekt. Effekt: Ingen kvantitativ måling. Ejendomsfunktionærerne har oplevet, at skiltene har virket positivt. Kontaktperson: Sebastian Borum Olsen, /KL.7, sebastian@kl7.dk.					
6	Skiltning	Holbæk Forsyning A/S	Husholdnings- affald	Etageboliger	Påmindelse	2015
	Problem der skulle løses: I boligselskabet Ladegårdsparken i Holbæk har de en tostrengt skakt til henholdsvis rest- og bioaffald. Der kom dog meget lidt bioaffald i skakten. Beskrivelse: Der er kun én låge til den tostrengede skakt. Skakten er som udgangspunkt indstillet til restaffald. De skifter til bioaffald ved at trykke på en knap. Det får en lampe til at blinke. Når lampen lyser grønt er skakten sat til bioaffald. Der var et uhensigtsmæssigt design af skiltning omkring knap og lampe, der ikke synliggjorde, at man kan aflevere bioaffald. Løsningen blev et nyt skiltekoncept: 'Grøn pose- grøn affald - grøn knap - grøn energi'. Udover at selve skiltningen i opgangen blev ændret, fik beboerne udleveret et startsæt til biosortering bestående af en grøn spand med grønne poser til bioaffaldet og en sorteringsvejledning. På spanden var der sat et klistermærke, der matcher "den grønne knap", som hænger i opgangen. Beboerne har også fået en brochure, der med billeder viser bioaffaldets vej fra bord til jord. Effekt: Tiltaget har bevirket at andelen af udsorteret organisk affald er steget fra 4 % til 13 %, og andelen af restaffaldet er faldet fra 83 % til 73 %. Kontaktperson: Lærke Ærenlund, Holbæk Forsyning A/S, lae@holfor.dk					

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

7	9 ud af 10 sorterer	Frederiksberg	Husholdnings- affald	Husholdninger	Social proof	2015
Problem der skulle løses: Kommunen møder mange borgere, der ikke tror, at naboen sorterer, fordi de selv mener, det er kompliceret og kræver en stor indsats. Beskrivelse: Kampagnen sætter fokus på bedre sortering. De fleste affaldsundersøgelser understøtter at 90% af danskerne er positive over for sortering og i nogen grad sorterer til genbrug (fx glas, aviser, store papkasser og pant). Ved at bruge det positive budskab om, at 9 ud af 10 sorterer, gør kommunen opmærksom på, at de fleste sorterer (social proof), og at det derfor nytter noget. Effekt: Ikke målt ved kortlægningens afslutning. Kontaktperson: Morten Christian Andersen, Frederiksberg Kommune, moan01@frederiksberg.dk Læs mere her: http://genbrug.frederiksberg.dk/genbrug/9-ud-af-10-sorterer						
8	Nudging - fra køkken til spand	Lyngby-Taarbæk	Papir, glas, plast, metal og restaffald	Husholdninger	Feedback Social proof	2015
Problem der skulle løses: Udrulning af ny affaldsordning, hvor der kommer mere kildesortering. Manglende fokus på sortering inde i boligen, hvilket kan resultere i mindre udsortering. Beskrivelse: Projektet kortlagde først borgerens vaner i forhold til affaldssortering for derefter at opstille en lang række forslag til nudges, som kan bruges til at få Lyngby-Taarbæks borgere til at sortere mere. Det er fx forslag om, at renovatøren giver feedback direkte til borgerne på deres affaldsspand med både ros, ris og guidende beskeder, at borgeren skal kunne sammenligne, hvordan de klarer sig i forhold til resten af vejen, eller at hjælpe borgerne med hvordan de bedst muligt får indrettet et sorteringssystem i hjemmet. Effekt: De har kortlagt, hvilke problemer der er ved hver fraktion, og på den baggrund stillet forslag til afsæt for potentielle nudges. Forslagene er ikke blevet implementeret endnu, så der kendes ikke nogen effekt. Kontaktperson: Anette Ansholm, Lyngby-Taarbæk Forsyning, ana@ltf.dk Læs mere her: Rapporten fra projektet kan læses på http://genanvend.mst.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2015/skylides-fejlsortering-manglende-viden-eller-manglende-motivation/						

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

9	Bedre sortering af husholdningsaffald	Bovia / Kolding	Husholdnings-affald	Etageboliger		2014
Problem der skulle løses: I Bovias boligforeninger blev en del affald sorteret forkert eller sat ved siden af beholderne. Beskrivelse: De lavede et forsøg i en boligforening i Kolding, hvor de så på borgernes opførsel i forbindelse med at aflevere affaldet. Tanken var at gøre det så nemt som muligt for beboerne at komme af med deres affald. Det pågældende sted skulle man smide de forskellige typer affald ind ad nogle låger i et skur. Hullet til restaffald var udformet til at passe de små poser, der bliver udleveret til under håndvasken, men mange af beboerne samlede dem i større poser, så de ikke behøvede at gå ned så ofte. Dermed kunne de ikke få dem ind ad hullet, og så blev poserne somme tider efterladt ved siden af. De lavede derfor hullet til restaffaldet større. Derudover designede de skiltene anderledes, så det blev mere tydeligt, at der var forskellige fraktioner. De fandt ud af, at mange børn gik ned med skraldet, og derfor lavede de trin, der gjorde det nemmere for dem at nå affaldshullerne. Effekt: De målte resultatet i forhold til en 2 ugers baseline. Det skabte en ca. 50 % nedsættelse af forkert sorteret affald eller affald sat ved siden af beholderne.						
10	Fra holdning til handling - kildesortering i etageejendomme	København	Husholdnings-affald	Etageboliger		2015
Problem der skulle løses: Der sker ikke nok sortering i etageboliger, ift. hvad beboerne har af gode intentioner. Beskrivelse: Projektet undersøgte gennem specialist workshops, feltarbejde og husstandsundersøgelse, hvordan man kan gribe affaldshåndteringen i etageboliger smartere an. Målet var at understøtte de gode intentioner hos beboere i etageboliger om at kildesortere deres husholdningsaffald og benytte sig af det system, som kommunerne stiller til rådighed i gårdene til sortering. Der kom 7 anbefalinger ud af projektet – herunder, at der skal være sammenhæng mellem fraktioner og mærkning i husstanden og i gårdene, at borgerne tilbydes en veldesignet indendørs sorteringsenhed, og at der skal kommunikeres mere om, hvordan man sortere i stedet for, hvorfor man skal sortere. Effekt: Anbefalingerne er ikke rullet ud, og der vides derfor ikke hvilken effekt de vil have. Læs mere her: Projektrapporten vil kunne findes på genanvend.mst.dk						

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

11	Genbrug er guld	København	Husholdningsaffald	Etageboliger, haveboliger	Handleanvisende design, Påmindelse	
	Problem der skulle løses: Københavnerne skulle til at sortere i flere fraktioner, og man ville gerne gøre det let for borgerne. Beskrivelse: Som del af indsatsen blev der foretaget en grundig undersøgelse af borgernes forhold til affald, sortering og information om området. Kommunikationsplanen blev baseret på slogannet 'Genbrug er guld' og et farve- og piktogramsystem, som intuitivt skulle guide borgernes sortering. Hver fraktion fik sin egen farve, som går igen i al kommunikation til borgere. Affaldsbeholderne i gårdene fik også et farvet låg, der passer til fraktionen. Effekt: Da det var helt nyt med at sortere i flere fraktioner for kommunens borgere, har de ikke før og efter målinger – og derfor kan der ikke siges noget håndfast om effekten. Københavns Kommune formoder dog, at det har gjort det nemmere for borgerne at sortere, og at kommunikationen er blevet mere klar.					
12	Bedre sortering i villaer i Brøndby Strand Nord	Brøndby	Husholdningsaffald	Villaer		2015
	Problem der skulle løses: Et område med dårligere sortering end i resten af kommunen. Beskrivelse: Analyse og kommunikationsindsats i et afgrænset villaområde i Brøndby Strand Nord, som er præget af ressourcestærke beboere med mange forskellige kulturelle baggrunde. Beboerne her sorterer dårligere end i resten af kommunen, og projektet skal give erfaringer om, hvorfor det er således, og hvordan kommunen bedre kan informere, inddrage og kommunikere med områdets beboere. Effekt: Kender vi ikke. Projektet ikke færdigt ved kortlægningens afslutning. Kontaktperson: Mille Kofoed, Brøndby Kommune, mkf@brondby.dk Læs mere her: Projektrapporten vil kunne findes på genanvend.mst.dk.					
13	Øget og bedre sortering i etageejendomme i Gladsaxe Kommune	Gladsaxe	Husholdningsaffald	Etageboliger		2015
	Problem der skulle løses: For lidt affaldssortering i Værebros Park. Beskrivelse: For at få en dybdegående indsigt i, hvor barriererne for affaldssortering ligger i Værebros Park, vil Gladsaxe Kommune gennemføre en brugeranalyse af målgruppen og på den baggrund udvikle en målrettet kommunikations-værktøjskasse. Effekt: Kender vi ikke. Projektet ikke færdigt ved kortlægningens afslutning. Læs mere her: Projektrapporten vil kunne findes på genanvend.mst.dk.					

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

14	Nudging & affaldssortering - hvordan får vi borgeren til at agere hensigtsmæssigt	Morsø	Husholdningsaffald	Husholdninger		2015
	Problem der skulle løses: Sortering sker ikke altid korrekt. Beskrivelse: Med hjælp af nudging ønsker kommunen at forbedre husstandssorteringen på to måder: Handling og kommunikation. Projektet skal undersøge, hvorfor borgerne ikke altid sorterer korrekt, samt nudge borgerne til at etablere nye gode vaner. Effekt: Kender vi ikke. Projektet ikke færdigt ved kortlægningens afslutning. Kontaktperson: Rasmus Andreasen, Morsø Kommune, rasmus.andreasen@morsoe.dk. Læs mere her: Projektrapporten vil kunne findes på genanvend.mst.dk.					
15	Læringsmiljø for affaldssortering i etagebyggeri	Roskilde	Papir, pap, glas, plast og metal	Etageboliger		2015
	Problem der skulle løses: Ny affaldsordning skal implementeres. Beskrivelse: Sammenligne effekten af involvering og inddragelse med traditionel kommuneinformation i forbindelse med implementering af en ny affaldsordning. Fokusfraktioner i projektet er papir, pap, glas, plast og metal. Effekt: Kender vi ikke. Projektet ikke færdigt ved kortlægningens afslutning. Kontaktperson: Anette Sejersen, Roskilde Kommune, anettesej@roskilde.dk. Læs mere her: Projektrapporten vil kunne findes på genanvend.mst.dk.					
16	Øget indsamling af genanvendelige materialer fra kollegier	Roskilde	Husholdningsaffald	Etageboliger		2015
	Problem der skulle løses: Unge sorterer generelt dårligere. Beskrivelse: Undersøge, hvordan studerende kan påvirkes til at sortere deres affald bedre, hvis indsamlingsmetode og information/kommunikation tilpasses deres behov. Projektet vil bl.a. bygge videre på de erfaringer, som Roskilde kommune har fra indsamling af affald på Roskilde festival. Effekt: Kender vi ikke. Projektet ikke færdigt ved kortlægningens afslutning. Kontaktperson: Anette Sejersen, Roskilde Kommune, anettesej@roskilde.dk. Læs mere her: Projektrapporten vil kunne findes på genanvend.mst.dk.					

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

17	Fra køkken til genindvindingsindustri	Frederiksberg	Husholdningsaffald	Husholdninger		2015
	Problem der skulle løses: Manglende fokus på sortering inde i boligen har gjort udsorteringen mindre.					
	Beskrivelse: Afprøve, vurdere og identificere de mest hensigtsmæssige systemløsninger for beholdere og transportudstyr fra køkkenet og ud til husholdningsaffaldsspanden i etageboliger og i haveboliger.					
	Effekt: Kender vi ikke. Projektet ikke færdigt ved kortlægningens afslutning.					
Læs mere her: Projektrapporten vil kunne findes på genanvend.mst.dk .						
16	Nudging og frivillig sortering; en metode som sikrer 100% rent kildesorteret bioaffald	Samsø	Bioaffald	Husholdninger		2015
	Problem der skulle løses: Urenheder i kildesorteret bioaffald					
	Beskrivelse: Via nudging og borgerinddragelse vil Samsø sikre, at kildesorteret bioaffald fra husholdningerne indsamles uden urenheder, så bioaffaldet kan forgasses uden forbehandling, og at den afgassede biomasse efterfølgende kan spredes på øens landbrugsjord.					
	Effekt: Kender vi ikke. Projektet ikke færdigt ved kortlægningens afslutning.					
Kontaktperson: Claus Dahl Thomsen, Samsø Kommune, aucdt@samsøe.dk .						
Læs mere her: Projektrapporten vil kunne findes på genanvend.mst.dk .						
19	Værdiparken	Skanderborg / RenoSyd	Genbrugsplads-fraktioner	Genbrugsplads	Handleanvisende design, Påmindelse	2014
	Problem der skulle løses: Svært at sortere rigtigt på genbrugspladsen, og ikke nok fokus på hvad det nytter.					
	Beskrivelse: Genbrugsplads blev indrettet med tanke på at understøtte intuitiv forståelse af fraktioner, genanvendelse og affaldets rejse - fx område for haveaffald omgivet af beplantning for at skabe bevidsthed om biologisk kredsløb; sø ved indkørsel for at minde om at holde naturen ren, etc. Skilte designet så borgerne intuitivt ved, hvad de skal gøre med deres affald.					
	Effekt: De har opnået, at der bliver sorteret mindre til småt- og stort brændbart, og at der til gengæld bliver udsorteret mere papir, pap og rent træ, end hvad der sker på de øvrige af Renosyds genbrugspladser.					
Kontaktperson: Hanne Lundhus, Renosyd, hl@renosyd.dk						

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

20	Fra skrald til genbrug – læring fra landsby til landsby	Herning	Husholdnings- affald	Husholdninger		2015- 2016
Problem der skulle løses: Bedre udsortering i landsbyerne Beskrivelse: Fælles indsamling og transport af udvalgte genanvendelsesfraktioner til genbrugspladsen samt at undgå madspild og dermed mindske mængden af husholdningsaffald. Det skal ske gennem at bringe borgerne i spil som ambassadører og formidlere fra borger til borger. Effekt: Kender vi ikke. Projektet ikke færdigt ved kortlægningens afslutning. Læs mere her: Projektrapporten vil kunne findes på genanvend.mst.dk.						
21	REN kærlighed til KBH - Limegrønne affaldsspande med fodspor	København	Henkastet affald	Gade	Påmindelse, Social proof, Handleanvisende design	2011
Problem der skulle løses: Stigende mængder henkastet affald, på trods af tilgængelige skraldespande og rigtige holdninger (blot 1 ud af 200 synes det er ok at smide skrald) dvs. skrald på gaden er ikke primært et informationsproblem. Beskrivelse: Nudget består af 3 elementer. Synlige skraldespande, fodspor, der understøtter den rigtige handling, samt synliggørelse af den gældende norm. Københavns Kommune ville lave en nudgingkampagne, der skulle understøtte den skraldeadfærd, de fleste er enige om, og på den måde reducere mængden af henkastet affald. Det blev til kampagnen REN kærlighed til KBH. En gruppe studerende fra RUC havde kort tid forinden testet et nudge med fodspor over til skraldespande og fundet ud af, at det virkede. Dette inspirerede Københavns Kommune til at teste effekten af folierede grønne skraldespande og fodspor på 5 vejstrækninger i København. Der blev talt affaldsstykker før foliering (baseline) og henholdsvis 2 og 4 måneder efter foliering. Effekten var henholdsvis 41% og 27%. På baggrund af resultaterne har Københavns Kommune folieret alle skraldespande i København. Effekt: Københavns Kommune har siden haft faldende mængder henkastet affald, hvilket indikerer en effekt, men det er svært at konkludere, at det skyldes kampagnen alene. Kontaktperson: Camilla Junggren, Københavns Kommune, camjun@tmf.kk.dk						

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

22	Interaktiv skraldespand	Viborg, Næstved	Henkastet affald	Gade, stationer	Feedback	2011
Problem der skulle løses: Mindske henkastet affald. Beskrivelse: Når borgeren lukker lågen efter at have smidt affald ud, afspilles en lyd, f.eks. en smaskelyd efterfulgt af en bøv. Via interaktionen får borgeren en direkte respons på deres adfærd og en bedre oplevelse ved at smide affald i affaldsspanden. Dermed får borgerne lyst til at smide skrald i affaldskurven og ikke på jorden. Effekt: Slutmålingen viser et besparelse i årsværkforbrug på 62 %.						
23	Sleepy ghost	København	Henkastet affald	Gade	Feedback	2014
Problem der skulle løses: Unge smider affald i nattelivet. Beskrivelse: Indsatsen bestod af en skraldespand med dimensioner, der kan håndtere alt affald, inklusiv pizzabakker. Spanden laver en lyd, når der smides noget i den. Adfærdselement: Spanden er langt mere synlig i nattelivet i forhold til kommunens andre spande. Effekt: Før interventionen blev 73% af skraldet ved Pizzahuset smidt på gaden. Efter interventionen var det nedsat til 36%. Det svarer til, at der lå 51% mindre skrald på gaden.						
24	Gothersgade - Partybænke	København	Henkastet affald	Gade	Påmindelse, Handleanvisende design	2014
Problem der skulle løses: Unge smider affald i nattelivet. Beskrivelse: Bænke, der fremhæves i byrummet via placering og lys, med let adgang til bortskaffelse af affald. Bænkene tilbyder en social platform, hvor man kan spise sin mad eller drikke sine drikkevarer. Så behøver de unge ikke side på trappesten, og så efterlader de ikke skrald. Effekt: Før interventionen blev 45% af skraldet ved 7-Eleven smidt på gaden. Efter interventionen var det nedsat til 20%. Det svarer til, at der lå 56% mindre skrald på gaden.						

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

25	Talende skraldespand	København	Henkastet affald	Gade	Handleanvisende design, Påmindelse	2006
Problem der skulle løses: For meget henkastet affald. Beskrivelse: De talende skraldespande blev opstillet på befærdede områder som Rådhuspladsen, Kgs. Nytorv og en række biografer. En sensor registrerer, når der er forbipasserende, og skraldespanden råber: "Kom lige her med dit skrald", "Har du noget til mig" o.lign. Effekt: Kendes ikke eksakt.						
26	Ta' skraldet og gør det rigtigt - Hold Danmark Rent	Friluftsrådet	Henkastet affald	Etageboliger		2015
Problem der skulle løses: Henkastet affald Beskrivelse: Mange boligselskaber har problemer med henkastet affald på fællesarealer samt forkert eller manglende kildesortering. Formål med projektet er at udvikle og teste et nudge-baseret koncept for affaldshåndtering, der kan påvirke beboerne til at tænke og handle mere miljøvenligt, samt blive bedre til at tage ansvar og ejerskab for deres affald. Testes i 2 afdelinger af Boligselskabet AKB i København. Effekt: Ikke færdigt endnu Kontaktperson: Anette Juul Jensen, ajj@friluftsraadet.dk						
27	Strand - Hold Danmark Rent	Friluftsrådet	Henkastet affald	Kyst og strand	Handleanvisende design, Social proof, Påmindelse	
Problem der skulle løses: Det var kommunens ønske, at stranden var mere indbydende og ren, og at der skulle bruges færre ressourcer til at renholde strandarealerne, samtidig med at affaldet også bliver sorteret. Beskrivelse: De fik udviklet værktøjskasse på baggrund af et pilotprojekt på Gudmindrup Strand i Odsherred kommune. Det bestod i en tydelig markering af sorteringsmuligheder ved indgangen til strandarealet. Effekt: Gode resultater - men skraldespande gør det ikke alene. Har ikke eksakte tal. Kontaktperson: Anette Juul Jensen, ajj@friluftsraadet.dk						

KORTLÆGNING AF NUDGINGTILTAG PÅ AFFALDSOMRÅDET

28	Veje - Hold Danmark Rent	Friluftsrådet	Henkastet affald	Veje	Handleanvisende design, Påmindelse	2011
Problem der skulle løses: Meget henkastet affald omkring tankstationer og rasteplasser. Beskrivelse: Der blev designet tragtformede affaldsspande til opstilling bl.a. ved rasteplasser. Dermed kunne man smide affaldet ud, mens man sad i bilen. Udviklet i samarbejde med forskellige kommuner. Effekt: I gennemsnit har skraldetragte og sorteringsmoduler reduceret det henkastede affald på arealerne omkring dem med 69%. Kontaktperson: Anette Juul Jensen, ajj@friluftstraadet.dk.						
29	Hundeposer her, klistermærke - Hold Danmark rent	Friluftsrådet	Henkastet affald	Offentlige områder	Handleanvisende design	
Problem der skulle løses: Generelt er der færre og færre skraldespande. Hundeejere mangler dermed et sted at smide hundeposen ud. Beskrivelse: Klistermærke for at afhjælpe problemet med henkastede poser med hundelorte; til brug for husstande, der stiller deres affaldsspand til rådighed for forbipasserende. Effekt: Kendes ikke. Kontaktperson: Anette Juul Jensen, ajj@friluftstraadet.dk.						
30	Lommeløsninger - Hold Danmark Rent	Friluftsrådet	Henkastet affald	Offentlige områder	Handleanvisende design	2015
Problem der skulle løses: Henkastet affald pga. manglende skraldespand eller askebæger i nærheden. Beskrivelse: Der er udviklet løsninger for cigaretskodder, tyggegummi og henkastet affald ved ophold i naturområder. Disse løsninger består i transportable affaldsbeholdere: lugthæmmende lommeaskebægre, kugler til tyggegummi og ruller med affaldsposer i lommevenligt format. Effekt: Kendes ikke. Kontaktperson: Anette Juul Jensen, ajj@friluftstraadet.dk.						